

Konferencija-diskusija „Akademine etika ir teisės normos“

AKADEMINĖS ETIKOS TURINIO ĮTVIRTINIMO PROBLEMOS AKADEMINĖS ETIKOS PAŽEIDIMŲ VERTINIMO PROCESSE IR AKADEMINĖS ETIKOS VIRSMO TEISĖS NORMOMIS PASEKMĖS

Andrius Bambalas

Advokatas

Mykolo Romerio universiteto doktorantas

andrius.bambalas@litigo.lt

Pagrindiniai klausimai

1. Kas gali atlikti akademinės etikos pažeidimų vertinimą?
2. Koks tokį vertinimą atliekančių subjektų teisinis statusas pažeidimų vertinimo procese?
3. Kokie reikalavimai keliami skirtingų subjektų atliekamiems akademinės etikos pažeidimų vertinimams?
4. Ar dėl to skiriasi/turi skirtis reikalavimai akademinės etikos šaltiniams?

Akademinė etika ir aukštosios mokyklos autonomija

2009 m. balandžio 30 d. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas numatė naują subjektą - Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių (**Kontrolierius**).

2011 m. gruodžio 22 d. LRKT nutarimas Nr. 13/2010-140/2010:

Ar akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius, būdamas Seimo skiriamas valstybės pareigūnas, teikdamas rekomendacijas dėl akademinės etikos kodekso turi galimybę pažeisti aukštųjų mokyklų autonomiją?

Akademinė etika ir aukštosios mokyklos autonomija

2011 m. gruodžio 22 d. LRKT nutarimas Nr. 13/2010-140/2010:

Aukštosios mokyklos autonomija - teisė savarankiškai nustatyti ir įstatuose ar statute įtvirtinti savo organizacinę ir valdymo struktūrą, ryšius su kitais partneriais, mokslo ir studijų tvarką, studijų programas, studentų priėmimo tvarką, spręsti kitus su tuo susijusius klausimus, naudotis valstybės perduotu ir kitu įsigytu turtu, turėti teritorijos ir pastatų, kito turto, skirto mokslo ir studijų reikalams, neliečiamumo garantiją.

Tačiau - valstybė neatleidžiama nuo konstitucinės priedermės užtikrinti aukštojo mokslo sistemos veiksmingumą. Aukštojo išsilavinimo kokybė yra susijusi *inter alia* su akademinės etikos normų paisymu vykdant mokslo ir studijų veiklą. **Todėl valstybė, siekdama *inter alia* užtikrinti aukštojo mokslo kokybę, gali nustatyti rekomenduojamus akademinės etikos ir procedūrų standartus.**

Akademinė etika ir aukštosios mokyklos autonomija

2011 m. gruodžio 22 d. LRKT nutarimas Nr. 13/2010-140/2010:

Kontrolierius priima rekomendacijas, pagal kurias mokslo ir studijų institucijos rengia ir tvirtina akademinės etikos kodeksus, ir jos atskleidžia koks yra rekomenduotinas visų mokslo ir studijų institucijų akademinėi bendruomenei priimtinas akademinės etikos standartas.

Kiekviena mokslo ir studijų institucija atsižvelgdama į akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas, akademinės bendruomenės veiklos specifiką ir geros akademinės praktikos tradicijas, rengia ir tvirtina akademinės etikos kodeksą.

N.B. iki 2004 m. aukštosios mokyklos akademinės etikos kodeksų neturėjo.

Klausimai:

1. Ar egzistavo akademinė etika mokslo ir studijų institucijoje iki akademinės etikos kodekso priėmimo?
2. Ar egzistavo akademinė etika iki Kontrolieriaus rekomendacijų priėmimo (2015-03-31)?
3. Koks tokios akademinės etikos turinys?
4. Ar akademinės etikos kodeksą gali turėti mokslo ir studijų institucija, kuri nėra aukštoji mokykla?

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

1. Akademinės etikos pažeidimą vertina aukštoji mokykla

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) 2010 m. vasario 5 d. nutartis a.b. Nr. AS442-37/2010, 2010 m. birželio 19 d. nutartis a.b. Nr. AS556-347/2010:

Studijų organizavimo ir vykdymo veikla neatitinka įstatymuose numatyto viešojo administravimo apibrėžimo, o aukštoji mokykla nėra viešojo administravimo subjektas.

Specialioji teisėjų kolegija (kuri sprendžia bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui klausimus) 2011 m. vasario 15 d. nutartis teisingumo byloje Nr. T-XX-13/2011, 2011 m. vasario 24 d. nutartis teisingumo byloje Nr. T-XX-17/2011, 2012 m. liepos 5 d. nutartis teisingumo byloje Nr. T-123/2012:

Universitetas neturi viešojo administravimo įgaliojimų ir nėra viešojo administravimo subjektas

Pasekmė:

LAT 2011 m. liepos 28 d. nutartis c.b. Nr. 3K-3-342/2011: aukštoji mokykla turi teisę savo statuto nustatyta tvarka priimti ir šalinti studentus, už studento pareigų pažeidimus skirti studentams drausmines nuobaudas (Aukštojo mokslo įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 8 punktą, 50 straipsnį). Aptarti aukštųjų mokyklų autonomijos principai užtikrina akademinės etikos ir sąžiningos konkurencijos, kaip mokslo principų, įgyvendinimą.

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

1. Akademinės etikos pažeidimą vertina aukštoji mokykla

Akademinės etikos turinys:

LAT 2015 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-551-611/2015:

„Akademinės institucijos teisė dėl plagijavimo ar kitokio mokslinio nesąžiningumo atšaukti tiek suteiktą diplomą studentams (akademinį laipsnį), tiek mokslinį laipsnį fakulteto nariams (angl. degree revocation) pripažįstama ir užsienio valstybėse. [...] akademinio laipsnio suteikimas yra viena svarbiausių mokslo institucijų funkcijų ir būtų neteisinga, kad institucija, suteikusi mokslo laipsnį asmeniui, kuris neatitinka institucijos ar visuotinai nustatytų tokiam laipsniui įgyti keliamų standartų, negalėtų jo atšaukti“.

„Kasaciniame skunde ieškovas nurodo, kad mokslinio nesąžiningumo sąvoka teisės aktuose buvo įtvirtinta tik 2010 m. gegužės 12 d., priėmus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 561, todėl ieškovui negali būti taikoma teisinė atsakomybė už veiksmus, kurie nebuvo laikomi teisės pažeidimu“

LAT nurodė, jog kasatoriaus disertacijos gynimo metu galiojo 1997 m. kovo 5 d. KTU Doktorantūros ir daktaro mokslo laipsnio teikimo nuostatai, kuriuose buvo nurodyti reikalavimai: disertacijos originalumas, autoriaus mokslinių rezultatų santykis su kitų tyrėjų duomenimis, panaudotos literatūros sąrašas.

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

1. Akademinės etikos pažeidimą vertina aukštoji mokykla

Akademinės etikos turinys:

LAT 2015 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-551-611/2015:

„Reikalavimai atskleisti mokslinių rezultatų santykį su kitų tyrėjų duomenimis bei nurodyti panaudotos literatūros sąrašą užkerta kelią plagijavimui. Teisės doktrinoje yra skiriami objektyvieji ir subjektyvieji plagijavimo požymiai. Objektyvieji požymiai - tai kito asmens minčių panaudojimas, nenurodant šaltinio, o subjektyvieji - tai asmens ketinimas plagijuoti (A. W. Latourette, Plagiarism: Legal and Ethical Implications for the University. Journal of College and University, 2010, p. 22). Nors nėra nurodoma, kad kiekvienu atveju būtinai turi būti nustatyta ir įrodyta šių požymių visuma, teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamu atveju jie abu egzistuoja.

„reikalavimas disertacijos originalumui ir plagijavimo (kaip vieno iš mokslinio nesąžiningumo aspektų) draudimas buvo įtvirtinti ieškovo daktaro disertacijos gynimo metu ir buvo (turėjo būti) jam žinomi, todėl ieškovo teiginiai, kad teisinė atsakomybė jam taikoma už veiksmus, kurie nebuvo laikomi teisės pažeidimu, yra nepagrįsti. Vien tai, kad vėliau priimti teisės aktai expressis verbis plagiatą įvardijo kaip vieną iš mokslinio nesąžiningumo formų, savaime nereiškia, kad iki tol plagiatas nebuvo laikomas neteisėtu ir kad teismai ieškovui taikė reikalavimus, kurie teisės aktuose atsirado tik 2010 metais“

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

1. Akademinės etikos pažeidimą vertina aukštoji mokykla

Akademinės etikos turinys:

LAT 2015 m. lapkričio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-551-611/2015:

Išvados dėl akademinės etikos turinio:

1. Teismai nereikalauja nurodyti teisės normos, kurioje įtvirtinta akademinės etikos turinys.
2. Teismai nepateikia plagiato kaip vieno iš akademinės etikos pažeidimo apibrėžimo ir jo nereikalauja.
3. Akademinės etikos pažeidimas yra siejamas su objektyviaisiais ir subjektyviaisiais požymiais:

1. Ar buvo objektyvus akademinėse etikos (plagiato) pažeidimas;
2. Ar asmuo suprato ir turėjo suprasti, kad pažeidžia akademinę etiką (būtinai ne visada).

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina ne aukštoji mokykla

2.1. Kita mokslo ar studijų institucija, kuri nėra aukštoji mokykla (pvz. Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos mokslo akademija, institutai ir kt.)

2.2. Kontrolierius

2.1. LVAT 2016 m. birželio 14 d. nutartis a.b. Nr. eA-935-146/2016:

*„Mokslo ir studijų įstatymu atlikti tyrimus dėl akademinės etikos ir procedūrų pažeidimo ir priimti sprendimus šiais klausimais kompetenciją suteikė Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, o Lietuvos mokslo tarybai, jos valdymo organui (Tarybos pirmininkui) ar Lietuvos mokslo tarybos valdybai **nebuvo suteikti įgaliojimai atlikti tyrimus dėl akademinės etikos pažeidimų**“.*

Problema:

LMT ir kiti 2.1 subjektai gali nusistatyti etikos kodeksą, bet negali jo įgyvendinti ir vertinti. Ar tai pagrįsta?

2.2. Kontrolierius

Koks yra jo statusas ir kokie reikalavimai keliami jo sprendimų turiniui?

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

1. LVAT 2015 m. vasario 25 d. nutartis a.b. Nr. AS-499-624/2015:

„Konstatuojamojo pobūdžio aktai, nesukeliantys konkrečių teisinių pasekmių pareiškėjams, nėra skundžiami teismui“.

„pagal Mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies nuostatas Kontrolieriaus priimami sprendimai gali būti konstatuojamo pobūdžio, rekomendacinio pobūdžio arba sukurti tam tikriems subjektams konkrečias pareigas“.

„Konstatuojamo ir rekomendacinio pobūdžio Kontrolieriaus sprendimai, nesukeliantys konkrečių teisinių pasekmių pareiškėjams, nėra skundžiami teismui“.

Pasekmė:

Kontrolieriaus sprendimai dėl pačios akademinės etikos pažeidimo nustatymo ar rekomendacijų, tačiau gali būti skundžiami institucijų sprendimai dėl rekomendacijų įgyvendinimo ar sankcijų taikymo (pvz. universitetas pašalina iš universiteto dėl akademinės etikos pažeidimo).

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

2. LVAT 2015 m. kovo 18 d. nutartis a.b. Nr. AS-459-556/2015:

„ginčijamu Sprendimu buvo ne tik konstatuoti pareiškėjos padaryti akademinės etikos ir procedūrų pažeidimai, bet ir Sprendimo rezoliucinės dalies 2 dalimi nuspręsta - viešinti Kontrolieriaus nustatytus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus, t. y. priimtas Mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 8 punkte numatytas Kontrolieriaus sprendimas“.

Kadangi „skundžiamu Kontrolieriaus sprendimu buvo konstatuoti ne tik pareiškėjos padaryti pažeidimai, bet ir priimtas Kontrolieriaus sprendimas pritaikyti su tuo susijusią tam tikrą poveikio priemonę, numatytą Mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 8 punkte, vadovaujantis teisminės gynybos prioriteto principu (Konstitucijos 30 str. 1 d.)“ - Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas administraciniam teismui.

Pasekmė:

1. Jeigu sprendimas yra skundžiamas administraciniam teismui, kaip individualus administracinis aktas, jis turi atitikti LR Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio reikalavimus.
2. Jeigu Kontrolierius neviešina sprendimo, o tik informuoja mokslo ir studijų institucijas bei ŠMM - neskundžiamas.

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

3. LVAT 2015 m. liepos 10 d. nutartis a.b. Nr. AS-896-520/2015:

Naujas kriterijus - „veiksmingos teisminės gynybos prieinamumo principas yra taikomas ir aiškinamas plačiai“.

„Sprendimu buvo ne tik konstatuoti pareiškėjų padaryti akademinės etikos ir procedūrų pažeidimai, bet ir Sprendimo rezoliucinės dalies 1 dalimi nuspręsta apie priimtą sprendimą informuoti Šiaulių universitetą ir Lietuvos Respublikos švietimo ministeriją, o Sprendimo 2 dalimi nuspręsta - viešinti Kontrolieriaus nustatytus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus, t. y. priimti Mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 bei 8 punktuose numatyti Kontrolieriaus sprendimai“

Pasekmė:

1. Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas ne tik, kai jis viešinamas, bet ir kai kartu informuojamos mokslo ir studijų institucijos bei ŠMM, jei pareiškėjai gali prarasti teisę būti atestuoti už kadenciją, gauti profesoriaus ar docento laipsnį ar jiems gali būti paskirta neeilinė atestacija.

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

4. LVAT 2016 m. rugpjūčio 25 d. nutartis a.b. Nr. eA-2170-502/2016:

Nustatyta, ką turi nurodyti Kontrolierius Sprendime kaip viešojo administravimo subjektas plagiato atveju:

1. Tirti mokymosi vadovus, rankraščius, lyginti juose pateikiamas išnašas, literatūros sąrašą bei kitų autorių autorystės panaudojimą liudijančius duomenis;
2. Konkrečiai nustatyti padaryti pažeidimai kiekviename konkrečiame leidinyje, įvardinti, kuriame mokymosi vadove, kokio kito autoriaus tekstas buvo perrašytas pažeidžiant akademinės etikos reikalavimus ar nuplagijuotas;
3. Nurodyti pažeistas vadovavimosi kitų autorių kūriniais mokymo vadovuose taisykles

Pasekmė:

1. Išaiškino, ką turi tirti Kontrolierius, bet kartu pateikė reikalavimą dėl taisyklių nurodymo.

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

5. LVAT 2016 m. gruodžio 12 d. nutartis a.b. Nr. A-2957-520/2016:

Kontrolieriaus „*sprendimas yra individualus administracinis aktas, sukeliantis pareiškėjai teises pasekmes garbės ir orumo prasme,*“

„Kaip teisingai konstatavo pirmosios instancijos teismas, ginčijamam Kontrolieriaus sprendimui, kaip individualiam administraciniam aktui, turi būti taikomi Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai, nes Mokslo ir studijų įstatyme nėra nustatyta konkreti Kontrolieriaus sprendimo forma ar reikalavimai jam“.

„Individualių administracinių aktų priėmimas - teisės taikymas, sukeliantis konkrečių teisinių padarinių asmenų teisiniam statusui, todėl privalo būti grindžiamas faktais ir teisės normomis. . Minėta teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų [...]. Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad išnagrinėjus skundą arba atlikus tyrimą, Kontrolieriaus pagal Mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnį priimamas sprendimas privalo būti motyvuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktu, reglamentuojančiu akademinę etiką ir procedūras, normomis, t. y. sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo Kontrolierius vadovaujasi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas“.

„Taigi tam, kad individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos paiešką, teisini nustatytų faktų vertinimą (kvalifikavimą)“.

Pasekmė:

1. Kol mokslo ir studijų įstatyme nebus nustatyta konkreti Kontrolieriaus sprendimo forma ar reikalavimai jam, bus taikomas Viešojo administravimo įstatymo reikalavimai.
2. Teismas nustato reikalavimą Kontrolieriui Sprendimą pagrįsti teisės aktu, reglamentuojančiu akademinę etiką, normomis

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

6. LVAT 2017 m. balandžio 10 d. nutartis a.b. Nr. eA-131-822/2017:

„Nagrinėjamu atveju iš Kontrolieriaus sprendimo turinio matyti, kad jame buvo ne tik konstatuota, kad pareiškėja padarė akademinės etikos pažeidimą, bet ir nuspręsta apie tai informuoti Šiaulių universitetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją, kaip numatyta MSĮ 18 straipsnio 12 dalies 1 punkte, kas savo ruožtu negali būti prilyginama atsakomybės pareiškėjai taikymui, tačiau gali turėti įtakos pareiškėjos statusui, jos reputacijos vertinimu“

„Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-2359/2012 pabrėžė, kad Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų nepaisymas ir konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu“.

Pasekmė:

1. Vien mokslo ir studijų institucijos bei ŠMM informavimas yra pagrindas pripažinti, kad Kontrolieriaus sprendimams taikomi Viešojo administravimo įstatymo reikalavimai.
2. Teismas nustato reikalavimą Kontrolieriui Sprendimą dėl etikos turinio grįsti konkrečiomis teisės normomis

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

7. LVAT 2017 m. rugpjūčio 9 d. nutartis a.b. Nr. AS-588-438/2017:

„Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjų nurodomų teisės aktų nuostatas, pritaria pareiškėjų argumentams, kad skundo priėmimo stadijoje negalėjo būti daroma išvada, jog Kontrolieriaus sprendimas negali būti ginčo administraciniame teisme objektu dėl to, kad nesukelia teisinių pasekmių pareiškėjams - nustatius akademinės etikos pažeidimus, būtų apribota pareiškėjų teisė vykdyti projektus 5 metus ir ši sankcija nėra skiriama dispozityviai“.

Pasekmė:

1. Kontrolierius negali net konstatuoti akademinės etikos pažeidimo, nenurodydamas LVAT reikalaujamos teisės normos, nes LMT yra nustatiusi reikalavimą nebūti padarius akademinės etikos pažeidimų

Problema:

1. Ar akademinės etikos pažeidimas apima ir aukštųjų mokyklų konstatuotus akademinės etikos pažeidimus ir kodėl jiems netaikoma LVAT kontrolė?

Akademinės etikos pažeidimus atliekančių subjektų teisinis statusas

2. Akademinės etikos pažeidimą vertina Kontrolierius

8. LVAT 2016 m. birželio 14 d. nutartis a.b. Nr. Nr. eA-935-146/2016 :

Akademinės etikos turinys:

„Istatymų leidėjas Mokslo ir studijų įstatyme akademinės etikos sąvokos turinio nepateikė. Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarime akcentuota, kad įstatymų leidėjas gali apibrėžti įstatymuose vartojamų sąvokų turinį, tačiau iš Konstitucijos, inter alia konstitucinio teisinės valstybės principo, kylantis reikalavimas paisyti teisės aktų hierarchijos suponuoja, kad įstatymuose vartojamų sąvokų turinys gali būti apibrėžiamas (inter alia aiškinamas) tik įstatymu“

*„**kity nėra numatytos galiojančiame Mokslo ir studijų įstatyme, su šio įstatymo taikymu susijusių etikos principų ir sąvokų [...] nustatymas poįstatyminiu teisės aktu, nebuvo galimas**“.*

Pasekmė / problema:

1. Ar LVAT nuomone, akademinės etikos nuostatas galima/būtina apibrėžti tik įstatymu?

Akademinės etikos turinio problemos

Akademinės etikos reglamentavimas Lietuvos Respublikoje:

1. 1991 m. vasario 12 d. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 36 str. 2 d.:
„Mokslininkas privalo laikytis mokslinės ir profesinės etikos normų“;
2. 2002 m. birželio 11 d. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 39 str. 5 d. 1 p.:
„Mokslininkai ir kiti tyrėjai privalo laikytis mokslinės ir profesinės etikos normų“;
3. 2009 m. balandžio 30 d. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 3 str. 1 d. 2 p.:
„Mokslas yra grindžiamas šiais principais: akademinės etikos“;
4. Nuo 2004 m. aukštosios mokyklos pradeda priimti etikos kodeksus;
5. 2015 m. kovo 31 d. Kontrolieriaus mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodeksų priėmimo, įgyvendinimo ir priežiūros rekomendacijos, kuriose yra detaliau nurodyta, kuo pasireiškia akademinės etikos pažeidimai (pvz. plagiatas)
6. Po 2015 m. kovo 31 d. - aukštosios mokyklos ir kitos mokslo ir studijų įstaigos atnaujina/pasirengia etikos kodeksus.

Problema:

1. Ar teisės normų ir/ar įstatyme nesant pateikto akademinės etikos (pažeidimo) apibrėžimo, reiškia, kad Lietuvoje nėra keliami akademinės etikos reikalavimai?

DISKUSINIAI KLAUSIMAI

- Koks yra santykis tarp Kontrolieriaus Rekomendacijose nurodyto akademinės etikos apibrėžimo ir mokslo ir studijų institucijų etikos kodeksuose nurodytų akademinės etikos apibrėžimo?
- Ar Kontrolieriaus sprendimams dėl akademinės etikos pažeidimo turi būti taikomas Viešojo administravimo įstatymo 8 str.?
- Ką reiškia LVAT reikalavimas dėl „teisės normų“ nurodymo?
- Ar nepažeidžiami teisingumo ir lygiateisiškumo principai, kuomet Kontrolierius ir aukštųjų mokyklų akademinės etikos vertinimo procesams ir akademinės etikos turiniui yra keliami iš esmės skirtingi reikalavimai?
- Koks yra/buvo akademinės etikos apibrėžimas (turinys) iki Kontrolieriaus Rekomendacijų ir akademinės etikos kodeksų priėmimo ir kaip sutarti dėl jos turinio (Kontrolierius/Mokslo ir studijų įstaigos)?

Konferencija-diskusija „Akademine etika ir teisės normos“

Ačiū už dėmesį!

Andrius Bambalas
2017 m. gruodžio 13 d.
Vilnius

